

พระบรมราชาโชวาท

ข้าพเจ้าและพระราชชนมความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์หรือกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า กิจกรรมของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปได้มากทุกด้าน รวมทั้งด้านการบริการท้องถิ่นร่วมกับทางราชการและเอกชนต่าง ๆ ซึ่งนับว่าสำคัญยิ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับความสำเร็จการศึกษาทั้งปวงโดยทั่วกัน

ข้าพเจ้าเชื่อว่าบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาต่าง ๆ แล้ว ตั้งแต่นั้นก็จะนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ ไปใช้ทำกิจการงานให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เพื่อความสำเร็จและความก้าวหน้า การทำกิจการงานทุกประเภท กล่าวโดยสรุปต้องอาศัยความสามารถในการปฏิบัติสองอย่างเป็นข้อใหญ่ คือความสามารถปฏิบัติงานเฉพาะของตนเองอย่างหนึ่ง กับความสามารถในการปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง ในการปฏิบัติงานเฉพาะของตนเอง บุคคลจำเป็นต้องมีความรู้รอบรู้ถูกต้องและแม่นยำในวิชาการเป็นพื้นฐาน มีความตั้งใจจริง ความเพียรพยายาม ความละเอียดรอบคอบ และความอดทนเข้มแข็งเป็นปัจจัยในการกระทำ ส่วนการปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นนั้นเองตนเองต้องมีความสำนึกอันแน่วแน่ว่า การงานทุกอย่างทุกฝ่ายเกี่ยวโยงถึงกัน ไม่โดยตรงก็โดยทางอ้อม จึงจำเป็นต้องศึกษางานของผู้อื่น และติดต่อประสานกับผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา และจำเป็นต้องมีความเข้าใจอันดีทั้งในทางทั้งในจิตใจของผู้อื่น เพื่อให้ความปรองดองกันเป็นเครื่องช่วย

ทั้งสองทางนี้แต่ละคนยังจะต้องกระทำด้วยจิตใจที่สะอาด ปราศจากอคติ และต้องถือเอาความถูกต้องตามเหตุผลเป็นหลัก จึงจะมีความราบรื่นและความกระจำแจ่มแจ้ง สามารถวินิจฉัยข้อปัญหาต่าง ๆ ได้โดยถูกต้อง สามารถมองเห็นแนวทางและวิธีที่จะปฏิบัติได้โดยตลอด ทำให้งานทั้งปวงดำเนินถึงจุดประสงค์ และบรรลุประโยชน์ที่ต้องการได้โดยครบถ้วน

ขออวยพรให้บัณฑิตทั้งหลายมีความสมบูรณ์ด้วยกำลังกายกำลังใจ พร้อมทั้งกำลังสติปัญญาและความพร้อมเพรียง ให้สามารถปฏิบัติบริหารงานในหน้าที่ ให้ดำเนินถึงความเจริญความสำเร็จได้โดยบริสุทธิ์บริบูรณ์ ทั้งให้ประสบความสำเร็จความก้าวหน้าในชีวิตครบทุกประการ.

พระราชโฆวาทของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้สำเร็จอุดมการณ์ของชีวิตไปจุดหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึก
ว่าคนสมัยใหม่โชคดีมากกว่าสมัยข้าพเจ้ามาก เคยวันโรงเรียน, มหาวิทยาลัย มีชนทวเมืองไทยอย่างมากมา
ระดับการศึกษาบางแห่งของประเทศไทย ชาวต่างประเทศถึงกับยกย่องว่าเทียบกับระดับของโลก เช่น การ
แพทย์ เป็นต้น เพราะฉะนั้นแล้วขอให้ทุกคน ซาบซึ้งและสำนึกในโอกาสอันดีของตัว เพราะในสมัยของ
ข้าพเจ้านั้น การที่คนจะได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น เป็นของเรียกว่าประเสริฐเสียเหลือเกิน ไม่ใช่ว่าคุณ
จำนวนมากเช่นนั้นจะได้โอกาสอย่างนี้ หมายถึงรัฐบาลต้องลงทุนลงแรงอย่างมาก ในการก่อสร้างคนให้มี
ความรู้เพื่อประเทศชาติต่อไป เมื่อวานเราไปเยี่ยมที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ก็ได้รับความ
ปลาบปลื้มใจว่าได้พบว่าข้าราชการเป็นจำนวนมาก สามารถติดต่อกับประชาชนได้อย่างดี พศกษาของ
ประชาชนได้ และมีความอ่อนโยนนุ่มนวล นับว่าสมกับที่ได้มีพระราชดำรัส นอกจากความรู้ที่เขาได้เรียน
มาแล้ว เขายังสามารถมีสติปัญญาที่จะติดต่อกับเพื่อนมนุษย์ก่อให้เกิดความสงบสุข และหวังดีซึ่งกันและกัน
ได้ จึงเป็นที่น่าภาคภูมิใจ ขอบใจ.

พระดำรัส

ของ เจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ฯ

ยินดีที่ได้มาพบกับนักศึกษาและนักเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขอให้ทุกคนประสบ
ความสำเร็จตามที่ตนเองต้องการ คือ สามารถมี
ความสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อตัวเอง และเพื่อส่วน
รวมได้ และมีความสุขความเจริญตลอดไป.

พระดำรัส

ของ เจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณฯ

วันนี้นัดที่ได้มาพบนักศึกษา นักเรียน
และพี่น้องประชาชนทุกคน สำหรับการศึกษ
ในห้องเรียนนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าก็เป็นสิ่งสำคัญ ที่จะ
ประกอบอาชีพ และทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติ
ต่อไป แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่าสำคัญเท่า ๆ กัน คือ
การที่จะเข้าใจระหว่างพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้มีความยินดี ที่ได้มาพบกับ
พี่น้องประชาชนทุกคน.

พระบรมราโชวาท พระราโชวาท และพระดำรัส ทรงให้ไว้เมื่อวันที่พระราชทานปริญญาบัตร แก่บัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วันที่ 28 สิงหาคม 2517